

A Fedett Uszoda és Termálfürdő működtetési és támogatási szerződésének módosítása, a 2022/2023. évi üzemeltetés felülvizsgálata a rendkívüli energiaárakra tekintettel

A szombathelyi fedett uszoda és termálfürdő Szombathely Megyei Jogú Város tulajdonában vannak, üzemeltetését a felek közt létrejött Működtetési és Támogatási szerződés alapján a VASIVÍZ ZRt. végzi.

A működtetési és támogatási szerződés szerint a Társaság Közgyűlése 2021. december 3-án tárgyalta a Fürdőtevékenység 2022. évi Üzleti terve és Fejlesztési, beruházási javaslatát és a szerződés módosítását 2021. és 2022. évi támogatási összegek tekintetében. A VASIVÍZ ZRt. Közgyűlésének 23/2021. (XII.03.) számú határozatában tudomásul vette, hogy

- Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata a jelenlegi kiszámíthatatlan költségvetési helyzetében nem tudja meghozni a fürdőüzemeltetés átvételére vonatkozó döntését,
- a 2021. évi fürdőüzemeltetés egészére vonatkozóan a teljes, várható 187.802eFt finanszírozási szükségletből 2021. évre vonatkozóan Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata a 2021 évi költségvetésben nem tud biztosítani támogatást a VASIVÍZ ZRt. részére.
- a 2022. évi fürdőüzemeltetés egészére vonatkozóan a teljes, várható 267.232eFt finanszírozási szükségletből 2021. évre vonatkozóan minimum 100.000.000,- Ft-ot Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata a 2022 évi költségvetésben biztosít a VASIVÍZ ZRt. részére támogatásként, amelyet 2022. szeptember 30. napjáig a VASIVÍZ ZRt. számlájára utal. A Közgyűlés tudomásul veszi és kifejezetten kéri, hogy Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata vállalja - amennyiben a 2022. év költségvetési helyzete engedi - további támogatási összeg megfizetését a 100.000eFt összegben felül.

A 2022. évi üzleti tervben szerepeltetett várható 267.232eFt összegű veszteség mértéke azonban jelentősen emelkedni fog az időközben bekövetkezett energiaválság miatt.

Az Igazgatóság és Felügyelőbizottság 2022.06.09-én tartott együttes ülésén - látva az energia piac óriási változását - anyagi fedezetként a 2023. évre vonatkozó villamos energia közbeszerzési eljárásához nettó 3.500.000.000,- Ft értékben, a 2022.10.01.-2023.09.30. időszakra vonatkozó földgáz energia közbeszerzési eljárásához a rendelkezésre álló anyagi fedezetet nettó 500.000.000,-Ft összegben határozta meg, azzal, hogy a vezérigazgató jogosult ennél alacsonyabb összegű fedezet mellett a közbeszerzési eljárás megindításáról dönteni az adott időpontban fennálló összes körülmény mérlegelése mellett.

Az Igazgatóság a fenti energia beszerzésekre biztosított fedezetet összességében 4.000.000.000,-Ft összegben határozza meg és felhatalmazza a vezérigazgatót, hogy a közbeszerzési eljárások kiírása, elbírálása során a keretösszegeken belül a villamos energia és földgáz beszerzés során a rögzített fedezettől eltérjen.

2022. július 12. napján Krenner Róbert vezérigazgató egyeztetést folytatott Dr. Nemény András polgármesterrel, mivel az energia költségek közül az Uszoda veszteségét elsődlegesen a földgáz árának emelkedése jelentősen befolyásolja. Megbeszélésükön arra jutottak, hogy a közfeladatunkhoz és az Uszoda működtetéséhez szükséges földgázt az eddigi gyakorlatnak megfelelően egy eljárás keretében szerezzük be.

A létesítmény, mint Magyarország és talán Európa azonos funkciójú közuszodáinak az üzemeltetése soha nem volt nyereséges, de a **folyamatosan és extrém mértékben emelkedő energiaárak (villamos energia, földgáz) olyan jelentős pluszterhet rónak a létesítmény működési költségeire, amelyet már nem lehet kigazdálkodni.**

Mivel a szolgáltatást jelentős energiaigény jellemzi (víz és légterek fűtése) ezért a díjemelkedések hatványozottan sújtják a fürdők üzemeltetőit (tulajdonosait). A VASIVÍZ ZRt. idei évre vonatkozó és a fürdőszolgáltatási tevékenységre is szerződött **villamos energia beszerzési ára 42,63 Ft/kWh 2022. december 31-ig**, míg a földgáz **20,888 Ft/kWh díja 2022. október 1-ig érvényes**. Mivel az úgynevezett földgáz évre (2021. okt. 1 - 2022. okt. 1.) szóló kereskedelmi szerződés nem üzleti évre (2022. jan. 1. – 2022. dec. 31.) vonatkozik, így az utolsó negyedévre történő költségtervezés során 2021. év végén az akkori ismeretek alapján becsült értéken került meghatározásra a fajlagos díj. Az előre nem látható díjszabásokat jelentősen befolyásoló tényezők viszont eddig nem látott mértékben, többszörösére növelték az energia kereskedői díjait. A 2022. szeptember közepén ismert energiaárak az érvényben lévő szerződésekhez képest a **következő szerződéses időszakokra nagyságrendileg hétszeres szolgáltatási díj emelkedést vetítenek elő**. Számszerűsítve ez azt jelenti, hogy a 2022. október 1-ig érvényes beszerzés még 20,888 Ft/kWh díjon történik, ezt követően viszont a piac jelenlegi állása szerint 150 Ft/kWh körüli fajlagos árak látszanak. A jelenlegi üzemeltetési struktúra alapján a működési veszteség **2022. évi módosított üzleti tervben 261,8 mFt-on került meghatározásra, de tapasztalva a folyamatos földgáz áremelkedést 2022. október elsejétől érvényes beszerzési ár vélhetően többszörösére növekszik, így a várható üzemi eredmény (veszteség) tovább romlik és meghaladhatja a 481 mFt-ot. Az önkormányzati támogatás figyelembe vételével a veszteség 381 mFt lenne**. Mivel a létesítmény földgázbeszerzése közbeszerzés keretében történik, tehát a kötelezettségvállalás előtt (ideális esetben már a beszerzés megindításakor) szükséges döntést hozni a létesítmény üzemeltetéséről (bezárásáról), hiszen a felhasználást és egyben a beszerezni kívánt mennyiséget ez jelentősen befolyásolja. Mivel SZMJV a Fedett uszoda üzemeltetésével kapcsolatos döntését várhatóan a 2022. szeptember 29-i közgyűlésén hozza meg, ezért a közbeszerzés eredményeként megkötendő szerződést 2022. október 1-vel nem lehet megkötni. A folyamatból látható, hogy a két szerződéses időszak között napok, akár hetek is eltelhetnek, amely időszakokra a szolgáltatás csak BASIC tarifa segítségével történhet, melynek díja jelentősen 50-60%-kal magasabb a piaci árnál, így meghaladhatja a 240 Ft/kWh értéket. Az alábbiakban egy táblázatban bemutatásra kerül a napi energiafelhasználás a bemutatott díjak figyelembevételével.

2022.	Fedett uszoda napi	AVUS akadémia napi	Létesítmény napi	Fedett uszoda napi	AVUS akadémia napi	Létesítmény napi	Fedett uszoda napi	AVUS akadémia napi	Létesítmény napi	Fedett uszoda napi	AVUS akadémia napi	Létesítmény napi	
	20,888 Ft/kWh			Piaci ár 150 Ft/kWh			BASIC tarifa 240 Ft/kWh						
	m3/nap	m3/nap		m3/nap	Ft/nap		Ft/nap	Ft/nap		Ft/nap	Ft/nap		Ft/nap
Október	677,4	355	1 032,3	151 687	79 455	231 143	1 089 290	570 581	1 659 871	1 742 865	912 929	2 655 794	
November	933,3	400	1 333,3	208 991	89 568	298 559	1 500 800	643 200	2 144 000	2 401 280	1 029 120	3 430 400	
December	1 129,0	484	1 612,9	252 812	108 348	361 160	1 815 484	778 065	2 593 548	2 904 774	1 244 903	4 149 677	

A fentiekben bemutatott információk alapján megállapítható, hogy 2023. január 1-től már nem csak magasabb földgáz árral, de a villamos energia díjának jelenleg pontosan nem ismert mértékű növekedésével is számolni kell az Üzleti terv összeállításakor. Az energiapiac tapasztalt díjtételek alapján **jövőre akár 650 mFt többletköltséget is eredményezhetnek a 2022. évi módosított üzleti tervhez képest az uszoda üzemeltetésében, változatlan szolgáltatási feltételek mellett. A veszteség mértéke támogatás nélkül 2023. évben megközelítheti a 1138 millió Ft-ot**. Mivel a belépődíjak és bérleti díjak többszörösére történő emelése – még, ha nem számolunk a csökkenő belépésszámmal – sem tudja fedezni a hiányt, ezért a létesítmények üzemeltetése jelentős tulajdonosi támogatás nélkül nem biztosítható.

A VASIVÍZ ZRt. külön napirendi pont keretében bemutatja az eddig tett lépéseket és eredményeket az energia beszerzések tekintetében. Jelenleg még egyik energiára sem rendelkezünk szerződéssel, mivel a beérkezett ajánlatok meghaladták a 4 milliárd forintot, így anyagi fedezet hiányában nem lehetett eredményt nyilvánítani a lefolytatott eljárásokban.

Az energiaköltségek óriás mértékű emelkedése mindenképpen szükségessé teszi a működtetési és támogatási szerződés módosítását. Ideális lenne, ha a tulajdonos önkormányzat tételes elszámolás mellett vállalna kötelezettséget a tényleges veszteség 100 %-os megtérítésére. Társaságunk e szerződéses garanciák megteremtésével tudná csak a megváltozott gazdasági környezetben az Uszoda működtetését hosszú távon vállalni. Normál piaci és gazdasági körülmények között is fenntarthatatlan az a finanszírozási bizonytalanság, ahogy az elmúlt években az uszodát üzemeltette társaságunk. A jelenlegi, óriási változásokat hozó gazdasági környezetben ilyen bizonytalan finanszírozás mellett a VASIVÍZ ZRt. már nem tudja az Uszoda üzemeltetését a megszokott színvonalon és megszokott szolgáltatásokkal (két medence, szauna, úszásoktatás) ellátni. Ezért javaslatunk szerint a támogatott évre vonatkozó finanszírozási igényt az előző évben szeptember 15. napjáig kell meghatároznunk, amely alapján SzMJV Önkormányzata legkésőbb szeptember 30. napjáig dönt arról, hogy a következő évre mennyi összeggel tudja finanszírozni az uszoda működését. Az így meghatározott összeg erejéig (időtartam, részleges működés) tud a társaságunk üzemeltetési kötelezettséget vállalni, nem kockáztatva azt, hogy a másodlagos tevékenysége veszteségesse váljon. Ez azért is fontos, mivel az állami tulajdonszerzést lehetővé tevő Vksztv. módosítás 2021.06.13. napjától a 45.§-t az alábbi bekezdéssel egészítette ki:

„(6) A víziközmű-szolgáltató víziközmű-működtetés körébe nem tartozó tevékenysége (a továbbiakban: **másodlagos tevékenység**) **nem veszélyeztetheti a víziközmű működtetését, a folyamatos, biztonságos és előírt színvonalú ellátást.** Másodlagos tevékenységnek **minősül** különösen az elkülönített rendszerű csapadékvíz-elvezető rendszerek üzemeltetése, a **fürdőüzemeltetés**, vízviesszanyerő létesítmény üzemeltetése, a nem közműves szennyvízszállítási közszolgáltatás, a biogázüzem üzemeltetése, valamint az árvízvédelemmel kapcsolatos tevékenység.”

A 2022. évi működtetés tekintetében külön döntést javasolunk, mérlegelve a létesítmény részleges vagy teljes bezárását a 2022. év hátralévő hónapjaira. A Fedett Uszoda jelenleg két működtetési részre bontható, az 50 méteres, illetőleg a 33 méteres medencékre és azokhoz kapcsolódó létesítményrészekre.

Amennyiben a teljes szolgáltatást egy létesítményben kell biztosítani, akkor bizonyos igénybevevői körök megszokott vízfelülethez jutását nem lehet fenntartani, tehát időben, vagy felületben csökkenteni szükséges. Az AVUS épület energetikailag kedvezőbb, viszont a létesítmény nem rendelkezik szaunával és tanmedencével, így annak üzemeltetése esetén az ezekhez kapcsolódó szolgáltatások is felfüggesztésre kerülnek.

Első lépésben üzemeltetési költség szempontjából vizsgáltuk meg a két épület működtetését. Az elmúlt egy év földgáz felhasználási adatait vizsgálva ökolpszabályként megállapítható, hogy a "régi" uszodaépület az összes felhasználás mintegy 70%-át igényli a működtetéshez, míg az AVUS létesítmény használja el a maradék 30 %-ot. Fontos megjegyezni, hogy bármelyik létesítményt kell bezárni, az állagmegóvás miatt szükséges a temperáló fűtést biztosítani, ami mintegy 10%-os földgázfelhasználást jelent.

A fedett uszoda létesítményeit a lakosság mellett az alábbi szervezetek használják:

- AVUS vízilabda egyesület (profi és utánpótlás)
- Sportiskola úszás, edzés, iskolai úszás, oktatás)
- Iskolák (Szombathelyi önkormányzat, Szombathelyi Tankerület, Sárvári Tankerület)
- Oktatások (magán úszásoktatás, babaúszás)
- Vasi Triatlon
- Illés Akadémia

A költségek mellett az alábbi tényezőkkel is számolni kell:

Az öltöző kapacitás kedvezőtlenebb, az AVUS-ban 48 db férfi, illetve 34 db női szekrény használható, plusz a bírói öltöző, amelynek a kapacitása kb: 20 fő (csoportos használatra lehet igénybe venni).

A váltó rendszerű üzemeltetés, igénybevétele – szakaszosan vízilabda edzésre átrendezett pálya, illetve úszóedzésre és közönségforgalomnak berendezett pálya – folyamatos beavatkozást igényel.

Az AVUS létesítmény nem rendelkezik tanmedencével, így az oktatások – magán és iskolai egyaránt – igényét nem tudjuk teljes körűen teljesíteni.

A szauna üzemeltetést a régi épületben, az 50 m-es medence működtetésével tudjuk biztosítani. Vízilabda mérkőzéseket jelenleg az AVUS medencében lehet rendezni, mivel ez a pálya van hitelesítve, de az 50 m-es medence is hitelesíthető.

Amennyiben minden uszodahasználót, szolgáltatást egy medencében kell biztosítani, akkor az AVUS vízilabda sportegyesület vélhetően nem tudja fenntartani a jelenlegi profi (felsőházas) versenyztetést.

Üzemeltetési szempontból kiemelten kell kezelni a költségcsökkentés maximalizálását, ezért egyértelműen kijelenthető, hogy az újabb és energetikai szempontból kedvezőbb, kisebb légtérrel és kisebb légtérrel és víztömeggel rendelkező AVUS létesítmény üzemeltetésére a célszerűbb. A létesítmény üzemeltetéséhez szükséges földgáz energia szükséglete 2022. október 1. és 2022. december 31. közötti időszakra tervezetten 407.360 kWh (38.000 m³). További földgáz felhasználás jelentkezik az 50 m-es uszodaépület temperálási igénye miatt, ami mintegy 90.048 kWh (8.400 m³). Ebből adódóan év végéig 497.408 kWh (46.400 m³) földgázigény jelentkezik. A részleges bezárás esetén az AVUS létesítmény egy műszakos, 8 órás vendégforgalommal számolva, az üzemeltetéséhez optimalizált létszám csökkentése további megtakarítást eredményez. Teljes üzemeltetéshez szükséges 38 fő helyett a részleges üzemeltetés esetén 23 fővel biztosítható a működés.

Összegezve, az energiaköltségek emelkedése miatt a 2022. évi veszteség mértéke meghaladhatja a 481 millió Ft-ot. Ebből SZMJV Önkormányzata eddig 100 millió Ft összegű támogatás biztosításáról döntött. További támogatási összegről nincs információnk. Így a VASIVÍZ ZRt.-t terhelő uszoda veszteség várhatóan meghaladhatja a 381 millió Ft-ot.

Amennyiben a Fedett Uszoda és Termálfürdő 2022. évi október 1. napjától részletesen bezár és csak a 33-as medencében biztosított az úszáslehetőség, a veszteség mértéke a 100 millió Ft támogatás figyelembevételével nagyságrendileg 226 millió Ft-ra csökkenthető.

Számításainkat 150 Ft/kWh áron történt sikeres gázbeszerzést feltételezve végeztük, illetve két heti időszakra vonatkozó BASIC díjjal számoltunk. A várható veszteség mértékét a gázár csökkenése vagy emelkedése jelentősen befolyásolhatja.

Szombathely, 2022. szeptember 14.

Krenner Róbert
vezérigazgató